

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ เสนอต่อโครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ
ความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์

รูปแบบการรับสินบนของนักหนังสือพิมพ์ในจังหวัดเชียงใหม่

โดย

นางสาวสการรัตน์ ศิริมา

พฤษภาคม 2545

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์

ภาควิชา/คณะ: ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษารูปแบบ สาเหตุ และแนวทางแก้ไขการรับ
สินบนของนักหนังสือพิมพ์ในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากการการสังเกตการอย่างมี
ส่วนร่วม การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกอย่างเป็นทางการ ในการทำงานนักหนังสือพิมพ์ส่วนกลาง
และนักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพตามวัตถุประสงค์ของ
การวิจัย จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบการรับสินบนตามขอบเขตที่กำหนดไว้ สรุปผลการ
วิจัยดังนี้

1. รูปแบบการรับสินบนของนักหนังสือพิมพ์จังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวน 26 รูปแบบ
แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

1.1 การรับสินบนที่เป็น "เงิน" ประกอบด้วย การจัดแถลงข่าว การรับเงินปิด
ข่าว การเขียนข่าวเชียร์แลกเงิน การรับงานประชาสัมพันธ์ห้างร้าน การรับงานประสานนักหนังสือพิมพ์
ไปทำข่าว การรับเป็นที่ปรึกษานักการเมือง การเขียนข่าวตามคำสั่งของโรงพิมพ์ การเขียนข่าวโจมตี
เรียกร้องผลประโยชน์ การรับเป็นผู้คุ้มครองธุรกิจบ้านเทิง การรับเป็นผู้คุ้มครองบ่อนการพนัน การ
จัดงานเลี้ยงขอบคุณสื่อมวลชน พร้อมการจัดรางวัลขึ้นใหญ่ การขอรับสนับสนุนสปอนเซอร์ลงใน
โฆษณาหนังสือพิมพ์ การรับเงินเดือนประจำจากนักการเมือง การรวมกลุ่มนักหนังสือพิมพ์จำนวน
หนึ่ง เพื่อสร้างอำนาจต่อรองเลือกนำเสนองาน การรับจ้างเขียนข่าวประชาสัมพันธ์การทำงานของ
พรรคการเมือง การเป็นกระบอกเสียงให้หัวหน้าหน่วยงานราชการ นักธุรกิจและนักการเมือง การ

รับสินน้ำใจเมื่อเจ็บป่วย การแบล็คเมล์แหล่งข่าวด้วยภาพ และข่าว การออกหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ การรับเป็นนายหน้าจ่ายเงินประจำเดือนให้นักหนังสือพิมพ์แทนนักการเมืองท้องถิ่น

1.2 การรับสินบนที่เป็น "สิ่งของ" ประกอบด้วย การจัดงานเลี้ยงขอบคุณ สื่อมวลชนพร้อมกับการจับรางวัลขึ้นใหญ่

1.3 การรับสินบนที่เป็น "สิทธิพิเศษ" ประกอบด้วย การรับเลี้ยงอาหารเป็นกรณีพิเศษ การอุปการะครอบครัวนักหนังสือพิมพ์ การจัดเลี้ยงวันเกิด การจัดทัวร์ และการรับสิทธิพิเศษมูลค่าตั้งแต่ 500 บาทขึ้นไป

2. สาเหตุการรับสินบนของนักหนังสือพิมพ์ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า นักหนังสือพิมพ์ต้องการรายได้เพิ่ม ต้องการความปลอดภัย ถูกชักจูงใจ และเป็นธรรมเนียมปฏิบัติ ส่วนผู้ให้สินบนต้องการชื่อเสียง ต้องการปกปิดความผิด ต้องการตอบแทนเพื่อหวังผลประโยชน์ และเกิดความเกรงใจ

3. แนวทางการแก้ไขปัญหการรับสินบนของนักหนังสือพิมพ์ในจังหวัดเชียงใหม่ ในมุมมองของนักหนังสือพิมพ์ พบว่า ควรมีการปรับระดับรายได้ให้เหมาะสมกับวุฒิการศึกษา องค์การหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ควรกำหนดขอบเขตการทำงานระหว่างการนำเสนอข่าวสาร กับการแสวงหากำไรจากการโฆษณาให้ชัดเจน สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติควรมีอำนาจทางกฎหมายที่สามารถเอาผิดองค์กรหนังสือพิมพ์และนักหนังสือพิมพ์ ที่ละเมิดจริยธรรม และจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพได้ ควรมีการปลูกฝังจิตสำนึกในการต่อต้านการคอร์รัปชันแก่เด็ก ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา จากนั้นมาปลูกฝังจริยธรรมหนังสือพิมพ์อย่างเข้มงวดในแขนงวิชานิติศาสตร์ และวารสารศาสตร์อย่างเป็นรูปธรรม

The study aimed at to investigate the patterns, causes and preventive measures applicable to bribes taken by journalists in Chiang Mai Province. The researcher gathered data through participatory observation, formal indepth interviews with journalists in the central region as well as those who were in local areas of Chiang Mai. The qualitative study's data thus derived, as quoted in the objectives, were then analyzed and the results were as follows:

1. There were 26 types of bribe accepted by journalists in Chiang Mai Province. They were divided into 3 categories as follows:

1.1 "Cash" bribes offered for attendance at press conferences intended to: persuade journalists not to release some news; to release favorable news; to publicize department stores; to urge other journalists to attend the press conference; to act as politicians' advisors, to write articles required by the publishers; to write articles that were in their favor but were of negative effects to others; to act as mafia in the entertainment business; to act as mafia in gambling houses, to hold thank you parties

and provide admission tokens for journalists. Journalists also asked for certain things like reciprocal benefits, such as; placing commercial ads in the papers and receiving salaries from politicians. Some of them formed powerful journalist groups that were able to charge for news to be released. This also included publicizing political parties publicizing heads of government offices, publicizing businessmen and politicians. They also accepted some offerings when they were sick. Some of them used photos, stories to blackmail others. Occasional publications were issued for, these purposes as well. Incases where some journalists were being offered monthly salaries by local politicians, some of them took on the role of mediators.

1.2 Bribes of "material offerings" included reception parties and gifts.

1.3 Some "Special" bribes included special reception feasts, support for journalists' families, birthday parties, tour packages, special vouchers valued at 500 bath or more.

2. Causes which led the journalists in Chiang Mai Province to extort benefits included additional earnings, security, traditional perquisites; those who offered them the benefits needed in return some reputation, their wrong doing to concealed, reciprocation in terms of benefits as well as respect.

3. As for the preventive measures applicable to the bribes accepted by journalists in Chiang Mai Province, form the journalists' point of view, their salary should match their educational backgrounds. Besides, some local newspaper organizations should produce precise limitations on news releases and profits gained from classified ads. The National Newspaper Council should have enough legal power to get rid of those papers' organizations and journalists who violate the ethical career codes. Certain anti-corruption agreements should be instilled in young children attending schools at elementary, secondary and university levels. Finally, such awareness of ethical career codes should be strictly observed by those who were studying mass communication.